

Dosarul nr. 3ra-1167/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: I. Secrieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, G. Dașchevici, M. Guzun)

Î N C H E I E R E

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Agenția pentru Supraveghere Tehnică,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Denis Gorșa, Olesea Gorșa și Natalia Matveiciuc împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la obligarea furnizării informației și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Agenția pentru Supraveghere Tehnică și a fost menținută hotărârea din 11 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 6 august 2018 Denis Gorșa, Olesea Gorșa și Natalia Matveiciuc au depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la obligarea furnizării informației și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 19 iunie 2018, prin intermediul avocatului, au adresat Agenției pentru Supraveghere Tehnică o cerere privind accesul la informație, care a fost înregistrată cu nr. 1999.

Au menționat că în termenul stabilit de lege și până la depunerea cererii de chemare în judecată, nu au primit răspuns.

Astfel, au considerat că prin acțiunile pârâtei li se încălcă grav dreptul de acces la informație, fiindu-le cauzat și un prejudiciu moral, în situația în care au fost limitați de a obține informația relevantă pe cazul efectuării de către un agent economic a lucrărilor de construcție cu încălcarea normelor în construcții în nemijlocita apropiere de casa lor de locuit.

Reclamanții și-au întemeiat acțiunea pe prevederile art. 11, 16, 23 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, art. 3, 5, 7, 16-19, 22, 25 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 1398, 1416, 1422 - 1424 Cod civil.

Au solicitat obligarea Agenției pentru Supraveghere Tehnică de a le furniza informația și copiile actelor legate de construcția imobilului din str. xxxx, nr. 60,

mun. xxxx, conform cererii nr.18 din 19 iunie 2018, precum și încasarea din contul pârâtei în beneficiul lor a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei pentru fiecare.

Ulterior, pe parcursul judecării cauzei, reclamantii au depus cereri de concretizare a pretențiilor, explicând suplimentar că la 17 august 2018, după depunerea cererii de chemare în judecată, au primit răspunsul nr. 971, însă acest răspuns a fost dat cu încălcarea termenului stabilit de lege.

Au explicat că sunt de acord cu poziția expusă în răspunsul nr. 971, precum că Agenția pentru Supraveghere Tehnică nu este emitentul și posesorul documentației de proiect, însă au susținut că aceasta urma să acționeze conform art. 17 al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și să redirecționeze solicitarea.

Totodată, au insistat la furnizarea de către pârâtă a actelor și informației conform pct. 2-4 din cerere, și anume să le fie eliberată copia legalizată de pe prescripția nr. IS nr.0004021 din 31 mai 2017 privind stoparea lucrărilor de construcție a edificiului din str. xxxx, nr. 60, copia legalizată de pe scrisoarea nr. 2202/i-6 din 27 iulie 2017 privind reluarea lucrărilor la bunul dat și a actelor ce au relevanță la cazul de verificare a îndeplinirii de către investitor/beneficiar a prevederilor legale la edificarea imobilului dat.

La fel, au considerat greșită poziția pârâtei precum că actele solicitate conțin date cu caracter personal, deoarece caracterul personal se atribuie la persoana fizică, iar actele solicitate implică o persoană juridică, motiv din care refuzul furnizării actelor de control este ilegal.

Au specificat că actele solicitate le sunt necesare ca probe într-un eventual litigiu civil de recuperare a prejudiciului cauzat de antreprenorul ce a efectuat lucrările la bunul menționat, activitatea căruia se conține în actele solicitate.

Cu referire la prejudiciul moral, au indicat că potrivit rapoartelor de expertiză, le-a fost cauzat un prejudiciu material urmare a lucrărilor de construcție efectuate la imobilul nr. 60 din str. xxxx, mun. xxxx, iar nefurnizarea de către pârâtă a informației cu privire la lucrările date le-a cauzat suferințe psihice, disconfort, disperare și frustrare.

Reclamantii au solicitat constatarea încălcării termenului pentru furnizarea informației solicitate conform cererii nr. 18/2018 din 19 iunie 2018; obligarea pârâtei să elibereze copii legalizate de pe următoarele acte: 1) prescripția nr. IS nr.0004021 din 31 mai 2017 emisă de Inspekția de Stat în Construcții (succesor în drepturi și obligații Agenția pentru Supraveghere Tehnică) privind stoparea lucrărilor de construcție a edificiului din str. xxxx, nr. 60, mun. xxxx; 2) scrisoarea nr. 2202/i-6 din 27 iulie 2017 emisă de Inspekția de Stat în Construcții privind reluarea lucrărilor de construcție a edificiului din str. xxxx, nr. 60, mun. xxxx; 3) actele de control relevante cazului privind verificarea îndeplinirii de către investitor/beneficiar la imobilul nr. 60 din str. xxxx, mun. xxxx a actelor normative în vigoare; încasarea din contul pârâtei a sumei de 5000 lei pentru fiecare cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral; compensarea cheltuielilor de asistență juridică din contul pârâtei în beneficiul Olesei Gorșa în mărime de 5000 lei.

Prin hotărârea din 11 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată. A fost constatată încălcarea, de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, a dreptului de acces la informație al reclamantilor Denis Gorșa, Olesea Gorșa, Natalia Matveiciuc, manifestat prin

nefurnizarea în termen a informației solicitată prin cererea nr.18/2018 din 19 iunie 2018. A fost obligată Agenția pentru Supraveghere Tehnică să furnizeze lui Denis Gorșa, Olesea Gorșa și Natalia Matveiciuc următoarea informație: prescripția seria IS nr. 0004021 din 31 mai 2017, emisă de Inspekția de Stat în Construcții (succesor în drepturi și obligații Agenția pentru Supraveghere Tehnică), privind stoparea lucrărilor de construcție a edificiului din str. xxxx, mun. xxxx; scrisoarea nr. 2202/i-6 din 27 iulie 2017, emisă de Inspekția de Stat în Construcții, privind reluarea lucrărilor de construcție a edificiului din str. xxxx, mun. xxxx, solicitate conform cererii nr. 18/2018 din 19 iunie 2018. S-a încasat de la Agenția pentru Supraveghere Tehnică în beneficiul lui Denis Gorșa, Olesea Gorșa, Natalia Matveiciuc suma de 200 lei pentru fiecare reclamant cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral cauzat. S-a încasat de la Agenția pentru Supraveghere Tehnică în beneficiul lui Olesea Gorșa cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 2 octombrie 2019, Agenția pentru Supraveghere Tehnică a depus apel împotriva hotărârii din 11 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Agenția pentru Supraveghere Tehnică și a fost menținută hotărârea din 11 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii depuse de către Denis Gorșa, Olesea Gorșa și Natalia Matveiciuc, având în vedere că răspunsul Agenției pentru Supraveghere Tehnică a fost emis după expirarea a 20 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație, fiind astfel încălcat dreptul de acces la informație al intimaților, manifestat prin neexaminarea în termen legal a cererii.

Instanța de apel a respins argumentul apelantului precum că actele solicitate conțin date cu caracter personal, deoarece, în speță, informația solicitată de reclamanți vizează o persoană juridică care, în virtutea Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 8 iulie 2011, nu poate fi subiect al datelor cu caracter personal. Respectiv, instanța de apel a menționat că Agenția pentru Supraveghere Tehnică, fiind succesorul de drepturi și obligații al Inspekției de Stat în Construcții, urma să elibereze actele solicitate de reclamanți, iar în cazul în care aceste acte conțin secret de stat, secret comercial sau informație confidențială, urmau a fi aplicate prevederile art. 7 alin. (3) din Legea privind accesul la informație.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar soluția de admitere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele aplicabile speței.

La 18 noiembrie 2020 Agenția pentru Supraveghere Tehnică a depus recurs împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe

deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, fiind apreciate arbitrar probele.

A relatat că pe marginea prezentării actelor privind construcția obiectivului amplasat pe str. xxxx, nr. 60, mun. xxxx, intimații au intentat două cauze în instanța de judecată, iar în una din ele există o decizie irevocabilă.

A declarat că instanța de apel nu a stabilit mărimea prejudiciului moral în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor suportate de intimați, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsură în care compensația poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în condițiile art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 21 octombrie 2020. Astfel, recursul depus la 18 noiembrie 2020, este în termen.

La 27 noiembrie 2020, în adresa intimaților, Denis Gorșa, Olesea Gorșa și Natalia Matveiciuc a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței. Deși, intimații au recepționat recursul, fapt ce rezultă din avizele de recepție a scrisorilor recomandate (f.d. 186, 187), aceștea nu și-au valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Agenția pentru Supraveghere Tehnică, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” din conținutul normei enunțate, denotă

caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmens c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Agenția pentru Supraveghere Tehnică, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh